

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND**
Förvaltningsrättsnotarien
T Kjellsson

DOM
2013-01-23
Meddelad i
Härnösand

Mål nr
3306-12 E

SÖKANDE

Umeå universitet
901 87 Umeå

MOTPART

Länsstyrelsen i Västernorrlands län
871 86 Härnösand

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2013-01-24	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 49439

Postadress
Box 314
871 27 Härnösand

Besöksadress
Backgränd 9

Telefon
0611 - 34 98 00

E-post:
forvaltningsratteniharnosand@dom.se

Telefax
0611 - 34 98 10

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Länsstyrelsen i Västernorrlands län (länsstyrelsen) har genomfört upphandling av konsulttjänst för genomförande av affärsutvecklingsprogram i Tillväxtprojektet (Tillväxtföretag i Västernorrland), dnr 300-2484-12. Upphandlingen genomfördes som ett öppet förfarande där det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet skulle antas. I tilldelningsbeslut den 25 september 2012 meddelades att avtal kommer att tecknas med IFL vid Handelshögskolan i Stockholm AB (IFL).

Umeå universitet (universitetet) ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar att upphandlingen ska rättas. Universitetet anför i huvudsak följande. I förfrågningsunderlaget p. 1.6 anges att anbud ska vara bindande till den 31 oktober 2012. Universitetet har genom att lämna anbud blivit bunden av detta villkor. Universitetet har inte i anbudet reserverat sig mot anbudets giltighetstid och det kan tilläggas att en sådan reservation inte heller skulle tillmätas någon rättslig verkan gentemot den upphandlande myndigheten utifrån 9 kap. 11 § LOU. Länsstyrelsen har inte heller begärt någon komplettering eller något tydliggörande i denna fråga enligt vad som framgår av 9 kap. 8 § LOU. Ett sådant förtydligande skulle ändå ha varit överflödigt eftersom ett anbud som inkommit binds av den angivna giltighetstiden. Anbudet har förkastats på denna grund och därmed inte genomgått utvärdering. Den av länsstyrelsens angivna giltighetstid har felaktigt kommit att betraktas och bedömas som ett kvalificeringskrav när grund för detta saknas i LOU. Om angivande av giltighetstid enligt 9 kap. 11 § LOU rätteligen får betraktas som ett krav som är tillåtet att ställa på leverantörers ekonomiska, tekniska samt yrkesmässiga kapacitet enligt 11 kap. LOU och därmed betraktas som ett kvalificeringskrav har universitetet i vart fall uppfyllt detta krav genom att inkomma med anbud utan reservationer. Anbudet har därför felaktigt förkastats. Länsstyrelsen har härigenom åsidosatt principen om likabehandling och därmed 1 kap. 9 § LOU samt även felaktigt betraktat och bedömt den angivna giltighetstiden som om den vore ett

kvalificeringskrav. Felet har inneburit att universitetets anbud har förkastats vilket resulterat i att universitetet har lidit ekonomisk skada, då inga andra omständigheter talar för att universitetet inte skulle kunna komma i fråga för det aktuella kontraktet. Därmed är förutsättningarna för ett ingripande med stöd av LOU uppfyllda. Eftersom felet inte härrör sig till det konkurrensuppsökande skedet av upphandlingen yrkas att upphandlingen ska rättas.

Länsstyrelsen anför i huvudsak följande. I förfrågningsunderlaget anges i p 1.6 att anbud ska vara bindande till den 31 oktober 2012. Vidare anges i p 1.8 att förfrågningsunderlaget inkluderar ska-krav som är obligatoriska krav vilka måste uppfyllas för att anbud ska gå vidare till utvärdering samt att det ska framgå av anbudet att de obligatoriska kraven uppfylls. Kravet på anbudets bindningstid är inte ett krav på leverantörens tekniska och yrkesmässiga kapacitet, utan är ett av de formella kraven på anbuden som angetts i förfrågningsunderlaget. Länsstyrelsen har ställt detta krav för att förvissa sig om att anbudsgivarna accepterar bindningstiden. Universitetets anbud utvärderades inte eftersom det i anbudet inte har bekräftats att de accepterar det aktuella ska-kravet. Länsstyrelsen har därför bedömt att det obligatoriska kravet inte är uppfyllt. Den upphandlande myndigheten har ingen skyldighet att begära förtydligande eller komplettering av anbud enligt 9 kap. 8 § LOU. En sådan begäran får dessutom endast ske om det inte finns risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning och det bör endast vara fråga om konkretisering av redan lämnade uppgifter.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Bestämmelser m.m.

I målet ska LOU tillämpas i dess lydelse från den 1 november 2011 (SFS 2011:1030).

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt.

Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada får allmän förvaltningsdomstol överpröva en upphandling (16 kap. 4 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § LOU).

En upphandlande myndighet ska i förfrågningsunderlaget ange den tid som en anbudsgivare skall vara bunden av sitt anbud (9 kap. 11 § LOU).

I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (se RÅ 2009 ref. 69).

Handlingarna i målet

Av förfrågningsunderlaget framgår bl.a. följande:

1.6. Anbudets giltighet

Anbud ska vara bindande till 2012-10-31. Om upphandlingen blir föremål för överprövning förlängs anbuds giltighet fram till dess avtal kan tecknas, dock högst i fyra månader efter angiven giltighetstid.

1.8. Kravbenämning

Förfrågningsunderlaget inkluderar ska-krav som är obligatoriska krav som måste uppfyllas för att anbud ska gå vidare till utvärdering. Det ska framgå av anbudet att de obligatoriska kraven uppfylls. Förfrågningsunderlaget innehåller även bör-krav som är värderingskrav och därför anknyter till utvärderingskriterierna.

Förvaltningsrättens bedömning

En förutsättning för att förvaltningsrätten ska besluta om åtgärder enligt LOU är att den upphandlande myndigheten har brutit mot någon bestämmelse i lagstiftningen eller någon av de gemenskapsrättsliga bestämmelserna som bär upp denna lagstiftning samt att den som begär överprövning lidit eller i vart fall riskerat att lida skada av den upphandlande enhetens brott mot LOU.

En av huvudprinciperna enligt LOU är att anbud som inte uppfyller samtliga förfrågningsunderlagets obligatoriska krav, s.k. ska-krav, inte ska beaktas vid utvärderingen. Kraven måste således vara uppfyllda för att den upphandlade myndigheten ska kunna pröva anbudet.

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att kravet avseende anbuds giltighetstid i p. 1.6 är ett tydligt ska-krav. Av p 1.8 framgår vidare att det av anbudet ska framgå att de obligatoriska kraven uppfylls. Frågan blir därmed om universitetet enbart genom att lämna anbud får anses ha uppfyllt ska-kravet. Enligt förvaltningsrättens mening framgår det klart och tydligt av förfrågningsunderlaget att det av anbudet ska framgå att ska-kraven är uppfyllda. Universitetet har inte i sitt anbud angett något om anbudets giltighet. Ska-kravet är därmed inte uppfyllt och länsstyrelsen har därmed inte agerat i strid med LOU när universitetets anbud har förkastats. Begäran om överprövning ska därmed avslås.

Förvaltningsrätten vill upplysningsvis informera om att förvaltningsrätten genom dom denna dag i mål nr 3219-12, efter ansökan om överprövning av en annan anbudsgivare (Xpansion Nesterud Wiik AB), beslutat att den i målet aktuella upphandlingen ska göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Hanna Berglund

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1C LOU